

Borlänge | 23 oktober 2011

Död ved gör nytta - för nytt liv

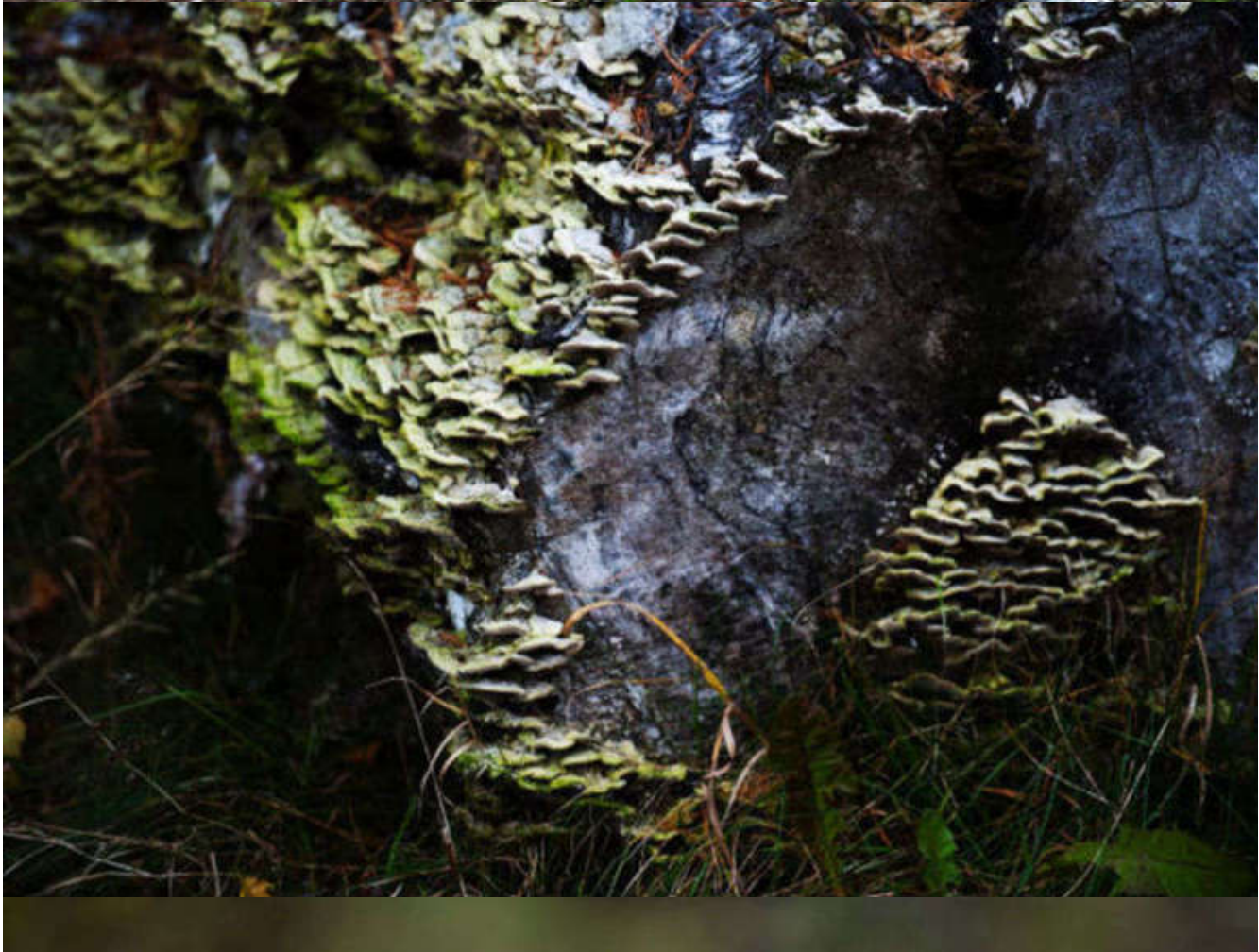

1
delningar

Borlänges träd fortsätter att göra nytta även efter att de angripits eller dött.

– Det finns massor av hotade insekter, svampar och lavar som behöver död ved, säger Tobias Fischer på Borlänge Energi.

Angripna träd brukade förr oftast sågas ner så nära marken som möjligt. Men numera har Borlänge Energi andra alternativ.

– Det gör vi för att bevara livsmiljön för arter som är beroende av död ved eller ved som håller på att brytas ner, säger trädexperten Tobias Fischer.

Han har själv hittat flera för Borlänges del mycket ovanliga svampar i angripna träd, bland annat koralltaggschamp, klyvblad, skumticka – som är det enda fyndet i hela Dalarna – och till och med ostronskivling.

– Det är sådan som man betalar 160 kronor kilot för i affären, säger han och skrattar.

Var finns den då?

– Jag har hittat dem i Åselby och Romme.

Att låta träden stå kvar men göra dem ofarliga kan ske på olika sätt. Ett sätt är att reducera kronan på trädet. En annan teknik som Borlänge Energi använde häromdagen på en lönn Lustbergsvägen i Gylle är frakturbeskärning.

– Det är en slags avvecklingsbeskärning man gör på veteranträd för att öka mängden död och exponerad ved för biologisk mångfald men ändå göra trädet säkert för förbipasserande, säger Tobias Fischer.

Ett tredje sätt är att såga ner trädet men att bevara en högstubbe på cirka tre-fyra meter.

– Stubbar på en halvmeter är också positivt att lämna för i dem finns andra arter som lever, men det är lättare att få acceptans hos Borlängeborna för högre stubbar. Då syns det ju att det är något och inte bara något som glömts kvar.

En av de första högstubbarna han varit med om att göra i Borlänge står i Åselby centrum och den väckte lite funderingar hos allmänheten först.

– Men nu tror jag de har accepterat den, bland annat för att en nötväcka har häckat i den i fyra år.

En högstubbe kan stå i ytterligare minst fem-tio år innan den måste tas bort helt. Både högstubbarna och andra angripna träd ska Borlänge Energi ha koll på.

– Beroende på deras skick så besiktigar vi dem med något års mellanrum. Men man får gärna höra av sig till oss om man ser något träd som verkar farligt för vi kan ju ha missat något.

Även grova grenar från ädelträd som lönn, alm och ek som sågas ner får fortsätta att göra nytta. De transporteras till Borlänge kommuns naturvårdsdepåer i Tjärna eller Amsberg där de blir till föda och boplats åt en mängd arter.

Borlänge är en av få kommuner som har naturvårdsdepåer. Eftersom det är brist på grov, död och murknande ved av lövträd är en sådan depå mycket viktig för den biologiska mångfalden.

I en "aktiv skog" med väl fungerande växtlighet tar det cirka fem år för en grov gren att brytas ner helt. Men i naturvårdsdepåerna, där marken är jämförelsevis steril, kan det ta mellan tio och femton år.

– Det bästa för mångfalden är att ha ved i alla stadier av nedbrytning och därför fyller vi på efter hand, säger Tobias Fischer.

Karin Diffner

karin.diffner@dt.se

